دورنما

سلطان جدید در روابط خارجی پا جای پای سلطان قابوس می‌گذارد

بعد از اعلام فوت سلطان قابوس پس از ۵۰ سال سلطنت بر عمان، جانشین وی به سرعت تعیین و ضمن سوگند یاد کردن به عنوان سلطان جدید، تأکید کرد راه سلطان قابوس را در روابط خارجی ادامه خواهد داد.

به گزارش فارس، هیثم بن طارق آل سعید، سلطان جدید عمان روز شنبه پس از ادای سوگند قانونی بر ادامه راه سلطان قابوس به ویژه در سیاست خارجی تأکید کرد. او بر حفظ روابط حسنه با همسایگان، همکاری بین‌المللی و عدم دخالت در امور دیگر کشورها تأکید کرد.

هیثم بن طارق همچنین با تأکید بر حل اختلافات به روش‌های مسالمت‌آمیز تصریح کرد که با برادران خود در شورای همکاری روند همکاری را ادامه خواهیم داد و از اتحادیه عرب حمایت کرده و با برادران‌مان در این اتحادیه به منظور تحقق اهداف آن، تعامل و همکاری خواهیم داشت.

بنابر گزارش شبکه الجزیره، برای دور نگه داشتن منطقه از درگیری‌ها و اختلافات و نیز تحقق تکامل اقتصادی تلاش خواهیم کرد.

هیثم بن طارق افزود که عمان به ایفای نقش مؤثر خود در سازمان ملل و تلاش برای تحقق امنیت بین‌المللی ادامه خواهد داد و ما معاهدات و توافقنامه‌های امضاشده با کشورها و سازمان‌ها را محترم خواهیم شمرد. دولت عمان به مناسبت درگذشت سلطان این کشور سه روز عزای عمومی اعلام و روز شنبه را نیز در این کشور برای انجام مراسم خاکسپاری پیکر سلطان قابوس تعطیل کرد.

سلطان عمان که در سن ۷۹ سالگی درگذشت از سال ۱۹۷۰ میلادی و به مدت ۵۰ سال در این کشور حکفرمایی کرد.

سلطان جدید متولد ۱۳اکتبر ۱۹۵۴ در مسقط پایتخت عمان است و از اعضای شناخته شده خاندان سلطنتی عمان «آل بوسعیدی» است.

بر اساس گزارش «الحره»، وی پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه آکسفورد در سال ۱۹۷۹، تحصیلات عالی خود را در دانشکده «پمبروک» دانشگاه کمبریج در انگلیس ادامه داد.

در همین زمینه در ماه دسامبر گذشته که «ویلیام» نوه ملکه انگلیس به عمان سفر کرد مورد استقبال گرم هیثم بن طارق قرار گرفت.

سلطان هیثم به مدت ۱۸ سال از ۲۰۰۲ تا ۲۰۲۰ منصب وزارت فرهنگ را در این کشور بر عهده داشت و در دهه ۸۰ نیز در بخش ورزش و جوانان فعال بود. او در سال ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۶ رئیس فدراسیون فوتبال عمان بود و به همین دلیل در سال ۲۰۱۰ به عنوان رئیس کمیته ملی سازمان بازی‌های آسیایی انتخاب شد.

وی در سال ۱۹۸۶ از بخش ورزشی به بخش دیپلماتیک منتقل شد و پست معاونت وزارت خارجه در امور سیاسی را به مدت هشت سال از ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۴ بر عهده گرفت. سلطان قابوس در سال ۱۹۹۴ وی را به عنوان دبیر کل وزارت خارجه و پس از آن در سال ۲۰۰۲ به عنوان وزیر فرهنگ تعیین کرد، پستی که تا روز ۱۱ ژانویه بر سر آن بود.

سلطان هیثم بن طارق همچنین به دستور سلطان قابوس مسئولیت کمیته «چشم‌اندازهای آینده» (الرؤی المستقبلیه) و برنامه‌ریزی برای آینده عمان را بر عهده داشت. بنا به این گزارش، وی روی عنصر «جوان» برای احیای عمان تأکید دارد و پیش‌تر در اظهاراتی که در چارچوب پروژه چشم‌انداز عمان تا ۲۰۴۰ اعلام کرد، تأکید کرد برنامه‌ها در این راستا بر اساس چشم‌اندازهای جوانان عمانی است.

رویکرد

فشار طالبان برای امضای سریع توافق با امریکا

طالبان، تنش‌هایی که امریکا با آنها دست به گریبان است را مسئول به تعویق افتادن توافق صلح می‌داند و در چنین شرایطی، امریکا را تحت فشار قرار داده تا هر چه زودتر این توافق امضا شود.

«سیداکبر آغا» عضو سابق گروه طالبان با طرح این موضوع که امضای توافقنامه صلح طالبان و امریکا به دلیل تنش‌های موجود بین ایران و امریکا به تاخیر افتاده است، روز شنبه گفت که برخی از کشورهایی که باید در مراسم امضای توافقنامه صلح حضور می‌یافتند، از شرکت در امضای توافقنامه بین طالبان و امریکا خودداری کرده و به همین دلیل امضای توافق به تعویق افتاده است. وی به اینکه نمایندگان کدام کشورها حاضر نشدند تا در مراسم امضای توافقنامه صلح شرکت کنند، اشاره‌ای نکرد اما گمانه‌زنی‌های رسانه‌ها حاکی از این است که به احتمال زیاد نمایندگان کشورهای روسیه و چین به دلیل رابطه خوبی که با ایران دارند، حاضر به شرکت در این مراسم نشدند. اکبر آغا گفت: «با کاهش تنش بین امریکا و ایران به احتمال بسیار زیاد در هفته جاری توافقنامه صلح بین امریکا و طالبان با حضور نمایندگان کشورهای جهان به امضا برسد. بین طالبان و امریکا اختلافی باقی نمانده و مقدمات امضای توافقنامه صلح هم فراهم شده است.»

«سهیل شاهین» سخنگوی طالبان هم گفت که طالبان انتظار دارد تا زمان امضای توافق صلح این گروه با امریکا هر چه سریع‌تر مشخص شود و افزود: «هنوز تاریخی برای امضای توافق صلح با امریکا مشخص نشده است. ما انتظار داریم این تاریخ هر چه سریع‌تر مشخص شود. پیش‌تر نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه در موضوع افغانستان گفته بود که امریکا موافقت کرده تا روسیه و دیگر کشورها بر روند امضای توافق صلح واشنگتن با طالبان نظارت داشته باشند.»

واکنش

کره‌شمالی: با یک تبریک تولد به مذاکرات هسته‌ای برنمی‌گردیم

یک مقام ارشد کره‌شمالی روز شنبه گفت که اگر واشنگتن و سئول تصور می‌کنند که فرستادن پیام تبریک سالروز تولد «کیم جونگ اون» از سوی «دونالد ترامپ» به بازگشت رهبر کره‌شمالی پای میز مذاکره منجر خواهد شد، صرفاً خیالپردازی می‌کنند.

به گزارش آسوشیتدپرس، کیم کی گوان، مشاور وزارت امور خارجه کره‌شمالی با اعلام اینکه پیش‌تر نامه مشابهی را که از سوی ترامپ نوشته شده و مستقیماً توسط امریکایی‌ها تحویل کشورش داده شد، دریافت کرده بود. صحبت‌های سئول مبنی بر اینکه همچنان میان واشنگتن و پیونگ‌یانگ میانجیگری می‌کند را مورد تمسخر قرار داد.

این مقام ارشد دولت کره‌شمالی گفت: «مقام‌های کره‌جنوبی ظاهراً نمی‌دانند که یک مجرای ارتباطی ویژه میان رهبران ارشد امریکا و کره‌شمالی وجود دارد. هرچند که کیم جونگ اون شخصاً احساسات خوبی به دونالد ترامپ دارد اما این احساسات او به معنی واقعی کلمه صرفاً شخصی هستند اما در کره‌شمالی، رئیس کمیسیون امور کشور قرار نیست بر پایه احساسات شخصی درباره این امور و به عنوان نماینده کشور و منافع ما مذاکره کند.»

وی افزود: «کره‌شمالی هرگز دوباره وارد مذاکراتی بر سر تأسیسات هسته‌ای مهم خود در ازای برداشته شدن تحریم‌ها، مشابه با اتفاقی که در ویتنام انجام داد نخواهد شد. ما توسط امریکا فریب خوردیم و در مذاکرات با امریکا مدت یک سال و نیم گرفتار شدیم و این زمان برای ما زمانی از دست رفته محسوب می‌شود. از سرگیری گفت‌وگو بین امریکا و جمهوری دموکراتیک خلق کره تنها به شرط موافقت امریکا با مسائل مطرح شده از سوی کره‌شمالی ممکن می‌شود اما می‌دانیم امریکا نه حاضر به پذیرفتن این مسائل است و نه می‌تواند چنین کاری کند.»

سی‌ان‌ان: حرف‌های کاخ سفید درباره عین‌الاسد همه واقعیت نیست

خبرنگار سی‌ان‌ان گفته که زنده ماندن در جایی که چنین فاجعه بزرگی رخ داده، بعید به نظر می‌رسد

گزارش یک

در شرایطی که مقامات کاخ سفید مدعی شدند که حمله موشکی ایران به پایگاه عین‌الاسد در عراق ناچیز بوده و تلفات و خسارات چندانی در پی نداشته است، ابهامات پیرامون این موضوع، رسانه‌های امریکایی را مجاب نکرده است. شبکه سی‌ان‌ان که توانسته از این پایگاه گزارش میدانی تهیه کند، گزارش کرده که آنچه درباره حمله موشکی ایران به امریکایی‌ها گفته شده، همه واقعیت نیست و امریکا در عین‌الاسد تلفات سنگینی را متحمل شده است.

با گذشت چند روز از حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب به پایگاه امریکایی عین‌الاسد در عراق، رسانه‌های امریکا ابعاد جدیدی از این حمله موشکی را افشا کرده‌اند که با ادعای مقامات واشنگتن درباره عادی بودن همه چیز در این پایگاه، در تضاد است. هرچند در روزهای اخیر به هیچ یک از رسانه‌ها اجازه بازدید از پایگاه عین‌الاسد داده نشده بود اما بالاخره یک رسانه مشهور امریکا مجوز تهیه گزارش از این پایگاه را دریافت کرده است. خبرنگار شبکه سی‌ان‌ان روز شنبه اعلام کرد که نخستین رسانه‌ای است که پس از انتقام موشکی ایران به پایگاه عین‌الاسد رفته است. تصاویر منتشر شده از سوی سی‌ان‌ان، آشکارا نشان‌دهنده حجم گسترده خرابی‌های داخل پایگاه به‌دنبال حملات موشکی ایران است. این حمله فارغ از میزان تلفات و خسارات وارد شده، از بُعد راهبردی حائز اهمیت بالا و نشان‌دهنده دست برتر ایران در برابر امریکا در تحولات منطقه است. آروا دیمون، خبرنگار سی‌ان‌ان در اولین گزارش تصویری از پایگاه نظامی عین‌الاسد گفت: «اینجا محل خوابگاه نظامیان بوده، این یکی از ۱۰ جایی که موشک‌های ایران فرود آمده است». وی افزود: «زنده ماندن در جایی که چنین فاجعه بزرگی رخ داده، بعید به نظر می‌رسد. ابهام‌ها در مورد سرنوشت افراد بالا گرفته است. آنچه به ما گفته شده، همه واقعیت نیست. حمله در شب اتفاق افتاده و بعید است که افراد خارج از پایگاه بوده باشند. زنده ماندن در کنار این حفره بزرگ ناشی از برخورد موشک، بسیار بعید است. این بسیار عجیب است که گفته می‌شود هیچ تلفات یا جراحاتی وجود نداشته است». سی‌ان‌ان همچنین به قدرت تخریبی حمله موشکی ایران هم اشاره کرد و افزود: «بسیاری از کسانی که ما با آنها صحبت کردیم، به ما گفتند حمله موشکی اصلاً شبیه هیچ چیزی نبود که هرگز تصورش را کرده بودند. البته آنها همه آموزش دیده بودند اما در نهایت باید اذعان کرد که این یک تجربه وحشتناک و یک شرایط هولناک است». گزارش سی‌ان‌ان، درحالی است که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا بلافاصله پس از حمله موشکی ایران، مدعی شد که همه چیز در پایگاه هوایی عین‌الاسد خوب است و هیچ نظامی امریکایی در این حمله آسیب ندیده است اما تصاویر ماهواره‌ای که مقامات نظامی ایران از این پایگاه منتشر کرده بودند، از وارد آمدن خسارات جدی حکایت داشت. برخی رسانه‌های منطقه هم از زخمی شدن دهها نظامی امریکایی در این حمله خبر دادند.

علاوه بر رسانه‌های امریکا، رسانه‌های وابسته به رژیم صهیونیستی هم از پنهانکاری مقامات واشنگتن از ابعاد حمله موشکی ایران خبر می‌دهند. پایگاه صهیونیستی دبکا روز شنبه در گزارشی نوشت که رئیس‌جمهور امریکا هیچ سخنی درباره ساختمان‌هایی که به دقت در جریان حمله موشکی ایران هدف قرار گرفته‌اند، به زبان نیاورد. دبکا، ضمن هشدار به مقامات رژیم صهیونیستی، نوشت که پس از جنگ کره در سال ۱۹۵۰ به این سو برای اولین بار بود که یک پایگاه امریکایی به طور مستقیم هدف قرار می‌گیرد. در این گزارش آمده است: «حمله موشکی ایران، آنها (ایرانی‌ها) را به زودی به سمت حمله به اهداف اسرائیلی پیش می‌برد و تل‌آویو باید با دقت نتایج و آثار این حمله را به پایگاه عین‌الاسد مورد ارزیابی قرار دهد». دبکا افزود: «سخنرانی رئیس‌جمهور امریکا حقیقت و حجم ویرانی را در خصوص هدف قرار گرفتن پایگاه نظامی‌اش در عراق توضیح نداد و ترامپ درباره تخریب ساختمان‌ها که با موفقیت به وسیله موشک‌ها صورت گرفت، حرفی نزد.»

> روزنامه واشنگتن پست روز شنبه ادعای دونالد ترامپ را درباره سردار قاسم سلیمانی رد کرد. واشنگتن پست نوشت: «ادعای ترامپ درباره برنامه‌های قاسم سلیمانی برای هدف قرار دادن سفارت امریکا در عراق با گزارش‌های اطلاعاتی تعارض دارد»

اختلاف درباره ترور سردار سلیمانی

هرچند مقامات امریکا تلاش می‌کنند با اطلاعات غلط، کنگره را نسبت به ترور سردار قاسم سلیمانی، فرمانده سابق سپاه قدس ایران فریب دهند اما این استدلال‌ها نتوانسته است مقامات و نمایندگان کنگره را مجاب کند. روزنامه واشنگتن پست روز شنبه ادعای دونالد ترامپ را درباره سردار قاسم سلیمانی رد کرد. واشنگتن پست نوشت: «ادعای ترامپ درباره برنامه‌های قاسم سلیمانی برای هدف قرار دادن سفارت امریکا در عراق با گزارش‌های اطلاعاتی تعارض دارد». دونالد ترامپ بعد از ترور سردار قاسم سلیمانی مدعی شده بود که او به همراه حشدالشعبی برای ضربه زدن به سفارت امریکا در عراق برنامه‌ریزی می‌کرد و به همین خاطر او را ترور کردند. روزنامه وال استریت ژورنال هم در گزارشی نوشت که رئیس‌جمهور امریکا از ترس استیضاح و تحت فشار هم‌حزبی‌های خود دستور ترور فرمانده بزرگ ایرانی را صادر کرد. وال استریت‌ژورنال به نقل از برخی از نزدیکان ترامپ گزارش داد: «پس از ترور سردار سلیمانی، ترامپ به آنها گفته که او از سوی سناتورهای جمهوریخواه که مهم‌ترین حامیان او در جلسه آتی استیضاح در سنا هستند، برای مقابله با این فرمانده برجسته ایرانی تحت فشار بوده است». ترامپ در ماه‌های اخیر با تشدید تنش‌ها با ایران سعی کرده است روند استیضاح خود در کنگره را به حاشیه برده و از فشارهای دموکرات‌ها خارج شود اما مقامات امریکا نسبت به این اقدامات هشدار می‌دهند. جو بایدن، یکی از نامزدهای دموکرات برای انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ امریکا روز شنبه در پیامی در توئیتر به شدت از سیاست دونالد ترامپ در قبال ایران انتقاد کرد. وی در این پیام توئیتری نوشت: «اشتباه نکنید، اوضاع با ایران بحرانی است که دونالد ترامپ خود ایجاد کرده است. وی ما را در آستانه جنگی بی‌برنامه و بدون استراتژی قرار دارد». بایدن در ادامه نوشت: «ترامپ غیرقابل پیش‌بینی‌ترین و بی‌کفایت‌ترین فرمانده کل قوایی است که تاکنون وجود داشته است.»

راهپیمایی ضد جنگ در لندن

تعداد زیادی از مردم و فعالان صلح‌طلب در انگلیس با برگزاری راهپیمایی ضد جنگ در قلب لندن، توقف تنش‌زایی امریکا با ایران را خواستار شدند. چند صد نفر از مردم انگلیس روز شنبه با برگزاری تظاهرات از تنش‌زایی‌های امریکا در برابر ایران و تحولات اخیر در منطقه غرب آسیا انتقاد کردند. شبکه «راپتلی» گزارش داد: «فعالان صلح‌طلب با درخواست برای کاهش تنش‌ها با ایران، از خیابان پورتلند پلیس در مرکز لندن تا میدان ترافالگار راهپیمایی کردند». معترضان ضد جنگ در این راهپیمایی پلاکاردهایی با نوشته‌های «نه به جنگ با ایران»، «ائتلاف جنگ را متوقف کنید»، «به ایران حمله نکنید» و «نه به ترامپ، نه به جنگ» با خود حمل کرده و از دیگر مردم انگلیس نیز خواستند که به آنها بپیوندند. در این راهپیمایی ضد جنگ، پرچم‌های ایران و فلسطین نیز در دست فعالان صلح‌طلب به چشم می‌خورد. مردم انگلیس همچنین خواستار خروج نظامیان این کشور از عراق شدند.

گزارش ۲

ترامپ: عراق ۳۵ میلیارد دلار بدهد تا خارج شویم

درخواست‌ها در عراق برای خروج نظامیان امریکایی در فضای بعد از ترور سردار سلیمانی در حال تشدید شدن است

نخست‌وزیر دولت پیشبرد امور عراق از وزیر خارجه امریکا خواسته نمایندگانی برای بررسی سازوکار اجرایی مصوبه پارلمان درباره اخراج نظامیان امریکایی، به بغداد اعزام کند و نمایندگان پارلمان عراق هم درخواست‌ها برای خروج از عراق را تشدید کرده‌اند ولی رئیس‌جمهور امریکا با صریح‌ترین لهجه ممکن گفته که اگر عراقی‌ها خواستار خروج امریکا هستند، با ۳۵ میلیارد دلاری که دست امریکا دارند، خداحافظی کنند. وزارت خارجه امریکا اعلام کرده که هر هیئت جدید امریکایی که به عراق اعزام خواهد شد، موضوع بازگشت به یک رابطه راهبردی به جای خروج نیروهای امریکایی از این کشور را مورد بحث قرار خواهد داد.

دونالد ترامپ در مصاحبه‌ای هشدار داد در صورتی که عراق، نظامیان امریکایی را اخراج کند، باید غرامتی بالغ بر ۳۵ میلیارد دلار به ایالات متحده پرداخت کند. ترامپ در گفت‌وگو با «فاکس‌نیوز» گفته در صورتی که عراق، نظامیان امریکایی را وادار به خروج از این کشور کند، باید هزینه سرمایه‌گذاری‌هایی که ایالات متحده در این کشور کرده را بپردازد یا اینکه به واشنگتن اجازه دهد همچنان در عراق بماند. ترامپ گفته که هیچ مشکلی با این موضوع ندارد که نظامیان امریکایی را از عراق خارج کند اما سران عراقی در مذاکرات خصوصی چنین درخواستی را مطرح نکرده‌اند. او می‌گوید: «من گفتم، اگر ما (از عراق) خارج شویم، باید به ما هزینه بدهید. اگر ما خارج شویم. شما باید پولی را که وارد (عراق) کردیم به ما بدهید». رئیس‌جمهور امریکا در پاسخ به سؤال خبرنگار فاکس‌نیوز درباره اینکه چگونه قصد دارد از عراق غرامت دریافت کند، گفت: «ما در حال حاضر مبالغ زیادی از پول آنها را در اختیار داریم. ما پول زیادی از آنها را در اختیار داریم. ما ۳۵ میلیارد دلار از پول آنها را در حال حاضر در حسابی داریم و من فکر می‌کنم آنها با پرداخت مبلغ موافقت کنند. فکر می‌کنم که آنها با پرداخت پول موافقت کنند در غیر این صورت ما در آنجا می‌مانیم». همزمان، وزارت خارجه امریکا هم گفته که این کشور خواستار بازگشت به روابط راهبردی با عراق به جای خروج نیروهای این کشور است. موضع‌گیری امریکایی‌ها، در واکنش به تشدید درخواست‌ها برای خروج امریکا مطرح شده است. «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر دولت پیشبرد امور عراق در تماس تلفنی با «مایک پمپئو» وزیر خارجه امریکا از او خواسته، واشنگتن نمایندگانی به بغداد جهت بررسی و تدوین مکانیزم اخراج نظامیان امریکایی، اعزام کند. عبدالمهدی گفت که نظامیان امریکایی بدون اجازه دولت عراق وارد این کشور می‌شوند و هواپیماهای امریکایی بدون اجازه در آسمان عراق پرواز می‌کنند. بنابر گزارش شبکه الجزیره، عبدالمهدی همچنین بر مخالفت عراق با عملیات‌هایی که نقض حاکمیت این کشور است، تأکید کرد. او از تلاش‌های عراق و تماس‌های آن با همه طرف‌ها برای جلوگیری از تبدیل شدن عراق به صحنه جنگ خبر داد.

موضع گروه‌های عراقی، از دولت این کشور تندتر است. نماینده ائتلاف «البناء» عراق اعلام کرد که مسئله اخراج نظامیان امریکایی به محافل و دادگاه‌های بین‌المللی ارجاع داده خواهد شد. «محمد البلداوی» نماینده ائتلاف «البناء» اقدام امریکا در تأیید ابقای نیروهای نظامی‌اش در خاک عراق را به منزله اعلام جنگ علیه این کشور دانست و اظهار کرد عراق برای اخراج نظامیان امریکایی به محافل و دادگاه‌های بین‌المللی مراجعه می‌کند.

وی در گفت‌وگو با پایگاه خبری «المعلومه» تصریح کرد: نیروهای امریکایی پیش از تجاوز، تأکید داشتند که هیچ نیرویی در خاک عراق باقی نمی‌ماند، اما طی چند روز اخیر شاهد خلاف این مسئله و رفتار خصمانه علیه عراق بودیم. نماینده مردم عراق، حرف خود را زد و از نقش دولت در اخراج نیروهای امریکایی خبر داد، اما امریکا اعلام کرد که پایگاه‌های نظامی در عراق را ترک نخواهد کرد و این امر به منزله اعلام جنگ است. سید هادی الدنیناوی امام جمعه کوفه خواستار پایان حضور امریکا در عراق شد و دولت و پارلمان را به آزادی بازداشت‌شدگان جیش المهدی دعوت کرد. وی تجاوزهای وقیحانه امریکا به عراق و نقض حاکمیت آن از طریق عملیات تروریستی را محکوم کرد و گفت: امریکا هر کدام از فرزندان و مهمانان عراق را که بخواهد به قتل می‌رساند.

الدنیناوی با طرح این سؤال که طی ۱۶ سال چه دستاوردی از امریکا داشتیم، گفت: امریکا گروهی از دزدان را با قانون انتخاباتی ظالمانه بر حکومت مسلط کرده و دستگاه قضائیه‌ای تأسیس کرده که از ساده‌ترین اصول عدالت بی‌بهره است و سپس تروریست‌های داعش را آورده تا خون هزاران بی‌گناه را بریزد و آنان را آواره و اسیر کند. همچنین «حنین القدو» نماینده پارلمان عراق از فراکسیون الفتح ضمن توصیه به مقامات امریکا برای خارج کردن نظامیان خود از عراق بدون هیچ مشکلی، هشدار داد که در غیر این صورت برای دفاع از سرزمین و حاکمیت عراق به شیوه دیگر رفتار خواهیم کرد. القدو در مصاحبه با شبکه السومریه‌نیوز گفت: «رهبران امریکا بایستی سر عقل آمده و بدون معطلی و هیچ گونه مشکلی در جهت اجرای مصوبه پارلمان عراق درباره خروج نیروهای بیگانه از خاک این کشور اقدام کنند.»

نگاه

سید نعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

چرا اروپایی‌ها به برجام چسبیده‌اند؟

واکنش اولیه اتحادیه اروپا به گام پنجم ایران برای کاهش تعهداتش در توافق هسته‌ای یا برجام محتاطانه بود. این واکنش از سوی جوزپ بورل انجام شد که به تازگی جای فدریکا موگرینی را گرفته و مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا شده است. او پس از صدور بیانیه دولت ایران در خصوص برداشتن گام پنجم در پیام توئیتری خود از این اتفاق ابراز تأسف کرد و اقدام اروپا به آن را موکول به ارزیابی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کرد تا معلوم شود این آژانس تعهدات ایران به برجام را چگونه ارزیابی می‌کند. با وجود این، نشست روز جمعه فوق‌العاده وزیران خارجه اتحادیه اروپا نشان داد که گزینه این اتحادیه حفظ برجام است حتی با وجود گام پنجمی که ایران برداشته و این گزینه را انیس ون درمول، سخنگوی وزارت خارجه فرانسه، در ۹ ژانویه به صراحت تمام تأیید کرد.

حرف درمول در پاسخ به دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، بود که با توجه به برداشته شدن گام پنجم از سوی ایران، از اروپایی‌ها خواسته بود از برجام خارج شوند و درمول گفت: «فرانسه در چارچوب توافق وین در مورد برنامه هسته‌ای ایران، به این توافق پایبند می‌ماند.» نشست وزرای خارجه اتحادیه اروپا در روز بعد هم بر این مبنا است و حالا معلوم شده که این اتحادیه همچنان قصد حفظ برجام را دارد اما دلایل اتحادیه اروپا برای این سیاست چیست در حالی که ایران با این گام دیگر خود را متعهد به محدودیتی برای انجام فعالیت‌های هسته‌ای نمی‌داند؟ پاسخ در دو وجه امنیتی و سیاسی است. اروپا در وجه امنیتی برجام را دستاوردی می‌داند که می‌توان با آن مانع رقابت تسلیحاتی در خاورمیانه آن هم در سطح هسته‌ای شد. به عبارت دیگر، اروپا می‌داند که خروج از برجام و فروپاشی به برخی از کشورهای این منطقه مجال پیگیری جاه‌طلبی‌های هسته‌ای را می‌دهد و شرایط را در مرزهای جنوبی خود و حوزه مدیترانه ناامن خواهد کرد. این تهدیدی مستقیم علیه اروپا است که نمی‌تواند با کنار گذاشتن برجام آن را به جان بخرد حتی اگر از برجام جز نامی و کاغذی باقی نمانده باشد.

وجه دیگر ارتباط مستقیمی با ایران ندارد بلکه مرتبط است به شرایطی که ترامپ طی سه سال گذشته به وجود آورده و باعث شده روابط بین دو سوی آتلانتیک از قالب شراکت به شکل رقابت بین دو طرف دربیاید. خروج اتحادیه اروپا از برجام به معنای باختن زمین سیاست به ترامپ و دادن کارت قابل توجهی به او است تا در مبارزات انتخابات ریاست جمهوری در سال جاری از آن بهره‌برداری کند. اتحادیه اروپا با ماندن در برجام است که می‌تواند منطق سیاسی خود را در مقابل ترامپ حفظ کند و اجازه بهره‌برداری سیاسی به او ندهد. از سوی دیگر، اتحادیه اروپا با کنار گذاشتن برجام یک‌سره به دام سیاست‌های تنش‌آفرینی خواهد افتاد که ترامپ در خاورمیانه و به خصوص در مقابل ایران ایجاد کرده و طبیعی است در این وضعیت، مهار کار از دستش خارج خواهد شد و بازنده این تنش‌آفرینی می‌شود. در این صورت، آیا اتحادیه اروپا به سراغ مکانیزم ماشه خواهد رفت؟ این پرسشی است که این روزها مطرح است و از گزارش خبرگزاری رویترز برمی‌آید که اروپایی‌ها دچار یک وضعیت تناقض‌آمیز شده‌اند. آنها به دلایل فوق می‌خواهند در برجام بمانند اما از طرف دیگر مکانیزم ماشه تنها راه آنها برای مقابله با گام پنجم است اما اجرای این مکانیزم بی‌شک به معنای مرگ و فروپاشی برجام خواهد بود. به این دلیل است که رویترز می‌گوید اروپایی‌ها در حال حاضر و برای جلوگیری از فروپاشی کامل توافق هسته‌ای، عجله‌ای برای به راه انداختن مکانیزم ماشه ندارند و حتی به نظر می‌رسد که آنها سعی دارند بین مکانیزم ماشه و نتیجه آن یعنی بازگشت تحریم‌های سازمان ملل و به دنبال آن، فروپاشی برجام تمایز ایجاد کنند. در هر صورت، اتحادیه اروپا به مصلحت خود می‌بیند که هر طور شده برجام را حتی با وجود گام پنجم ایران حفظ کند و احتمال می‌رود که واکنش خود را مثل قبل از این محدود به تهدیدهای لفظی و درخواست از ایران برای رعایت کامل تعهداتش بکند.

اخبار کوتاه

امریکا درخواست انگلیس برای استرداد همسر دیپلمات متهم به قتل را رد کرد

وزارت امور خارجه امریکا روز جمعه درخواست رسمی وزارت کشور انگلیس د رخصوص استرداد همسر یک دیپلمات امریکایی که به قتل متهم شده است را رد کرد. به نوشته روزنامه ایندیپندنت، وزارت امورخارجه امریکا این درخواست استرداد را «بسیار نامناسب» توصیف کرد. چند ماه پیش در نزدیکی روستای «کراتن» در شمال غرب لندن یک سانحه رانندگی به مرگ جوانی ۱۹ ساله به نام «هری دان» منجر شد. روشن شده که راننده متخلف، «آن ساکولاس» همسر یک دیپلمات امریکایی است. خانواده این جوان گفته‌اند که همسر این زن احتمالاً عضو سرویس اطلاعاتی امریکاست، اما در پوشش دیپلمات در انگلیس فعالیت می‌کرده است. دولت انگلیس تاکنون چندبار از امریکایی‌ها خواسته است اعطای مصونیت دیپلماتیک به ساکولاس را لغو کرده و او را تحویل دهند.

حمله موشکی و توپخانه‌ای عربستان سعودی به شمال یمن

یگان موشکی و توپخانه‌ای ائتلاف سعودی بعدازظهر روز شنبه چند روستا و منطقه مسکونی شهرستان مرزی «رازح» استان صعده را هدف قرار داد. به گزارش شبکه خبری المسیره، در این حمله موشکی و توپخانه‌ای ائتلاف سعودی، شماری از غیرنظامیان یمنی کشته یا زخمی شدند. در جدیدترین آماری که مرکز حقوق بشری «عین الانسانیه» اخیراً درباره تلفات جانی و مالی ۱۷۰۰ روز جنگ یمن منتشر کرده است، ائتلاف سعودی از مارس ۲۰۱۵ (فروردین ۱۳۹۴) تاکنون بیش از ۵۰۰ حمله هوایی و صدها بمباران زمینی و دریایی علیه یمن داشته که این حملات علاوه بر نابودی زیرساخت‌های یمن منجر به کشته شدن دهها هزار نفر شده است.

عجز راست و چپ صهیونیست‌ها از تشکیل کابینه

نظرسنجی‌های مختلفی که این‌روزها به صورت متناوب درباره انتخابات سراسری در فلسطین اشغالی برگزار می‌شود، اکثرا حاکی از افزایش رأی ائتلاف چپ‌گرا و کاهش محبوبیت ائتلاف راست‌گرای حزب حاکم رژیم صهیونیستی است. نظرسنجی جدیدی که به سفارش نشریه «اسرائیل هیوم» انجام شده نشان می‌دهد اگر همین امروز در فلسطین اشغالی انتخابات سراسری برگزار شود، حزب آبی‌وسفید به ریاست «بنی گانتز» حائز ۳۵ کرسی و حزب لیکود به رهبری «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر فعلی این رژیم ۳۱ کرسی پارلمان (کنست) را به دست می‌آورد. ائتلاف چپ‌گرا به رهبری حزب آبی‌وسفید با مجموع ۵۹ کرسی، هنوز دو کرسی با اکثریت پارلمان رژیم صهیونیستی فاصله دارد. ائتلاف راست‌گرا به رهبری حزب لیکود نیز ۵۴ کرسی خواهد داشت.

کشته شدن ۲۰ نفر از شبه‌نظامیان حفتر در پایتخت لیبی

سخنگوی نیروهای دولت وفاق ملی به ریاست «فائز السراج» در پایتخت لیبی از کشته شدن دست‌کم ۲۰ نفر از شبه‌نظامیان تحت امر ژنرال خلیفه حفتر خبر داد. به گزارش اسپوتنیک، سرهنگ «محمد قنونو» سخنگوی دولت وفاق ملی لیبی روزشنبه گفت که توانستند دو خودروی زرهی نیروهای شرق لیبی تحت امر خلیفه حفتر را منهدم کرده و دست‌کم ۲۰ نفر از نیروهای آن را به قتل برسانند.

قنونو افزود که این درگیری‌ها در محور الخلاطات در جنوب طرابلس پایتخت لیبی رخ داد و نیروهای دولت وفاق ملی به سمت شبه‌نظامیانی که به محور الرمله السوانی نفوذ کرده بودند، خمپاره شلیک کرده و آنها را هدف قرار دادند و علاوه بر آن نیروی توپخانه‌ای سه محل استقرار شبه‌نظامیان حفتر در محور صلاح‌الدین را هدف قرار داد.